124. MEKTUP

١٢٤ – ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الرَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الْمَذْكُورِ اَيْضًا فِى بَيَانِ اَنَّ الْاِسْتِطَاعَةَ شَرْطٌ لِوُجُوبِ الْحَجِّ وَالْحَجَّ مَعَ عَدَمِ الْاِسْتِطَاعَةِ دَاخِلٌ فِى تَضْيِيعِ الْاَوْقَاتِ بِالنِّسْبَةِ اِلَى تَحْصِيلِ الْمَطْلُوبِ ﴾

قَدْ وَصَلَ مَكْتُوبُ اَخِىَ الْخَوَاجَهْ مُحَمَّد طَاهِرِ الْبَدَخْشِىِّ لِلّٰهِ سُبْحَانَهُ وَالْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ لَمْ يَتَطَرَّقِ الْفُتُورُ اِلَى اِخْلَاصِهِ لِلْفُقَرَاءِ وَمَحَبَّتِهِمْ مَعَ وُجُودِ تَمَادِى اَيَّامِ الْمُهَاجَرَةِ وَهَذِهِ عَلَامَةُ سَعَادَةٍ عَظِيمَةٍ اَيُّهَا الْمُحِبُّ لَمَّا طَلَبْتَ الْاِذْنَ يَعْنِى لِسَفَرِ الْحَجِّ وَصَمَّمْتَ الْعَزْمَ لِلسَّفَرِ قَدْ ذَكَرْتُكَ وَقْتَ الْوَدَاعِ اَنَّهُ يَحْتَمِلُ اَنْ اَلْحَقَكُمْ فِى هَذَا السَّفَرِ وَلَكِنْ كُلَّمَا قَصَدْتُ لَمْ تُوَافِقِ الْاِسْتِخَارَاتُ وَلَمْ يُفْهَمِ التَّجْوِيزُ فِى هَذَا الْبَابِ فَاخْتَرْتُ التَّقَاعُدَ بِالضَّرُورَةِ وَلَمْ يَكُنْ فِى ذَهَابِكُمْ صَلَاحُ الْفُقَرَاءِ مِنَ الْاَوَّلِ وَلَكِنْ لَمَّا رَأَيْتُ شَوْقَكُمْ لَمْ اَمْنَعْ صَرِيحًا وَالْاِسْتِطَاعَةُ شَرْطُ الدُّخُولِ فِى الطَّرِيقِ يَعْنِى طَرِيقَ الْحَجِّ وَبِدُونِ الْاِسْتِطَاعَةِ تَضْيِيعٌ لِلْاَوْقَاتِ وَالْاِشْتِغَالُ بِاَمْرٍ غَيْرِ ضَرُورِىٍّ تَارِكًا لِلْاَمْرِ الْاَهَمِّ لَيْسَ بِمُنَاسِبٍ وَقَدْ كَتَبْتُ اِلَيْكُمْ هَذَا الْمَضْمُونَ مُكَرَّرًا وَصَلَ اِلَيْكُمْ اَوَّلًا وَالْقَوْلُ هُوَ هَذَا وَاَنْتُمُ الْمُخَيَّرُ .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup da adı geçen şahsa (Molla Tâhir el-Bedahşî'ye) yazılmış olup haccın farz olması için bedenî ve mâlî güce sahip olmanın şart olduğunu ve gücü olmadığı halde hac yapmanın istenileni elde etme durumuna nisbetle vakitleri zâyi etmek addedileceğini açıklamaktadır.

Kardeşim Hâce Muhammed Tâhir el-Bedahşî'nin[189] mektubu ulaştı. Allah'a *hamd u sena*lar olsun uzun ayrılık günlerinin geçmesine rağmen dervişlere karşı olan samimiyetinden ve muhabbetinden hiçbir şey kaybetmemiş. İşte bu, büyük saadet alâmetidir.

Sevgili dostum,

Hac yolculuğu için izin isteyip azimli bir şekilde ısrar ettiğinde, vedâlaşırken sana bu yolculukta beraber olmamızın muhtemel olduğundan sözetmiştim. Ancak bunu her kastettiğimde istihareler bu kastıma muvafık olmadı ve bu konuda bir izin anlaşılmadı. Bu yüzden de zarurî olarak, kalmayı tercih ettim.

Gidişinizde ilk başta dervişlerin yararına bir durum yoktu ancak aşırı istekli olduğunu görünce açık bir şekilde engel olmadım.

Güç yetirebilmek, yola yani hac yoluna koyulmanın şartıdır. Gücü olmadığı halde yola koyulmak vakitleri zayî etmektir. En önemli işi bırakarak zorunlu olmayan bir işle meşgul olmak uygun değildir.

Bu muhtevayı size defalarca yazdım önceden size ulaşmıştı.

Benim söyleyeceğim budur ve siz artık bu konuda serbestsiniz.

KELİME ANLAMI

124. ≺ : اَلْمَكْتُوبُ الرَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ وَالْمِائَةُ **Yüz yirmi dördüncü mektup** اِلَى الْمَذْكُورِ اَيْضًا **Aynı şahsa yazılmıştır** *(Neye ilişkindir?)* فِى بَيَانِ **Şunun beyanına ilişkindir** اَنَّ الاِسْتِطَاعَةَ شَرْطٌ **Şüphesiz güç sahibi olmak şarttır** *(Niçin?)* لِوُجُوبِ الْحَجِّ **Haccın farz olması için** وَالْحَجَّ **Hac yapmak** مَعَ عَدَمِ الاِسْتِطَاعَةِ **Güç yetmediği halde** *(Nedir?)* دَاخِلٌ فِى تَضْيِيعِ الاَوْقَاتِ **Vakti zâyi etme kapsamındadır** بِالنِّسْبَةِ اِلَى تَحْصِيلِ الْمَطْلُوبِ **İstenileni elde etme durumu karşısında** ≻

مَكْتُوبُ اَخِى الْخَوَاجَهْ مُحَمَّدِ طَاهِرِ اَلْبَدَخْشِيِّ **Kardeşim Hâce Muhammed Tâhir Bedahşî'nin mektubu** *(Ne?)* قَدْ وَصَلَ **Ulaştı** لِلّٰهِ سُبْحَانَهُ وَالْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ **Hamd ve şükür, Allah Sübhânehû'ye aittir** لَمْ يَتَطَرَّقِ الْفُتُورُ **Durgunluk gelmemiş** *(Neye?)* اِلَى اِخْلاَصِهِ

[189] Bkz., C. 1, Mektup 122, dipnot.

مَعَ وُجُودِ لِلْفُقَرَاءِ Dervişlere karşı samîmiyetine وَمَحَبَّتِهِمْ Ve onlara muhabbetine عَلَامَةُ سَعَادَةٍ تَمَادِى اَيَّامِ الْمُهَاجَرَةِ Uzun ayrılık günlerine rağmen وَهَذِهِ Bu durum *(Nedir?)* عَظِيمَةٍ Büyük saadetin alâmetidir أَيُّهَا الْمُحِبُّ Ey Seven! لَمَّا طَلَبْتَ الاِذْنَ İzin istediğinde يَعْنِى لِسَفَرِ الْحَجِّ Yani Hac yolculuğu için وَصَمَّمْتَ الْعَزْمَ Ve azimle karar verdin *(Neye?)* لِلسَّفَرِ Yolculuğa قَدْ ذَكَرْتُكَ Sana demiştim *(Ne zaman?)* وَقْتَ الْوَدَاعِ Veda vaktinde فِى هَذَا السَّفَرِ أَنَّهُ يَحْتَمِلُ Muhtemeldir *(Ne?)* أَنْ أَلْحَقَكُمْ Size katılmam *(Nerede?)* Bu yolculukta لَمْ تُوَافِقِ وَلَكِنْ كُلَّمَا Fakat ne zaman قَصَدْتُ Bu işe niyet ettiysem الْاِسْتِخَارَاتُ İstihâreler uygun çıkmadı وَلَمْ يُفْهَمِ التَّجْوِيزُ Ve izin de anlaşılmadı *(Ne Konuda?)* فِى هَذَا الْبَابِ Bu konuda فَاخْتَرْتُ التَّقَاعُدَ Ben de kalmayı tercih ettim بِالضَّرُورَةِ Zorunlu olarak وَلَمْ يَكُنْ Yoktu *(Nede?)* فِى ذَهَابِكُمْ Gidişinizde *(Ne yoktu?)* صَلَاحُ الْفُقَرَاءِ Dervişlerin yararına bir şey مِنَ الْاَوَّلِ İlk önce وَلَكِنْ Fakat لَمَّا رَأَيْتُ Ne zaman ki gördüm *(Neyi?)* شَوْقَكُمْ Şevkinizi لَمْ اَمْنَعْ صَرِيحًا Açıkça engel olmadım وَالْاِسْتِطَاعَةُ Güç yetirebilmek (mâli ve bedeni açıdan) *(Nedir?)* شَرْطُ الدُّخُولِ Koyulmanın şartıdır *(Neye?)* فِى الطَّرِيقِ Yola يَعْنِى طَرِيقَ الْحَجِّ Yani Hac yoluna وَبِدُونِ الْاِسْتِطَاعَةِ Gücü olmadığı halde bu işi yapmak *(Nedir?)* تَضْيِيعٌ لِلْاَوْقَاتِ Vakitleri zâyi etmektir وَالْاِشْتِغَالُ Meşgul olmak *(Neyle?)* بِاَمْرٍ غَيْرِ ضَرُورِىٍّ Zarûri olmayan bir işle *(Nasıl?)* تَارِكًا Terk ederek *(Neyi?)* لِلْاَمْرِ الْاَهَمِّ En önemli işi *(Nedir?)* لَيْسَ بِمُنَاسِبٍ Uygun değildir وَقَدْ كَتَبْتُ Ben yazdım *(Kime?)* اِلَيْكُمْ Size *(Neyi?)* هَذَا الْمَضْمُونَ Bu muhtevâyı مُكَرَّرًا Defalarca وَصَلَ اِلَيْكُمْ Ve size ulaştı اَوَّلًا Daha önce وَالْقَوْلُ Söyleyeceğim söz هُوَ هَذَا Budur وَاَنْتُمُ الْمُخَيَّرُ Bu konuda serbestsiniz

